

Äänestysaluejaon muuttaminen

KH 06.06.2023 § 203
249/00.00.00.01/2023

Valmistelija talousjohtaja, oto. hallintojohtaja

Vaalilain (714/1998) 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueiden pinta-alasta taikka asukasmäärästä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä. Äänestysalueista päättää valtuusto. Päätös äänestysalueista tulee voimaan 1.1.2024 mikäli päätös tehdään ja päätöksestä ilmoitetaan Digi- ja väestötietovirastolle viimeistään edellisen vuoden elokuun loppuun mennessä, eli 31.8.2023.

Kunnan ilmoittaman päätöksen perusteella DVV huolehtii siitä, että väestötietojärjestelmän rakennustietoihin merkitään jokaiselle rakennukselle oikea, valtuuston päätöksen mukainen tieto äänestysalueesta. DVV huolehtii myös siitä, että äänestysalueiden tiedot ovat ajan tasalla vaalitietojärjestelmässä silloin, kun äänestyspaikkojen tietojen ylläpito kulloinkin toimitettavaa vaalia varten alkaa.

Äänestysaluejaon muutoksesta on ilmoitettava myös kunnan rakennusvalvontaan ja ohjeistettava antamaan uusille rakennuksille äänestysaluetieto.

Digi- ja väestötietoviraston mukaan mikäli äänestysaluejaon muutoksessa on kysymys kahden tai useamman äänestysalueen yhdistämisestä, ilmoituksessa tulee olla:

- sanallinen selvitys,
- taulukko, josta käy ilmi vanha ja uusi äänestysaluejako,
- aluejakopäätökseen mahdollisesti liitettävä yleisluontoinen karttapiirros.

Eduskuntavaaleissa 2023 Virroilla äänioikeutettuja oli yhteensä 5576 ja näistä ulkosuomalaisten osuus on 221. Virtain kaupungin äänestysalueet sekä äänioikeutettujen rekisteritilanne sekä äänestäneiden määrät vuoden 2023 eduskuntavaaleissa:

Äänestysalue	Äänioikeutetut	Äänestäneet	Vaalipäivänä äänestäneet
001 Keskusta pohjoinen	1926	1120	357
002 Keskusta etelä	1867	1241	431
003 Vaskivesi	374	305	148
004 Kurjenkylä	229	160	78
005 Liedenpohja	417	311	139
006 Killinkoski	408	263	151
007 Kotala	355	278	143

Henkilöt, joita ei ole väestötietojärjestelmässä merkitty minkään kiinteistön kohdalle, kuuluvat äänestysalueeseen 001 Keskusta pohjoinen.

Tällä hetkellä Virtain kaupunki on siis jaettu seitsemään (7) äänestysalueeseen. Kutakin äänestysaluetta varten on nimettävä vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin

oltava vähintään kolme. Normaalisti varajäseniä on 5, joten vaalilautakuntiin on pitänyt valita yhteensä 70 henkilöä. Sitoutuneiden henkilöiden saaminen lautakuntiin on entistä vaikeampaa.

Ennakköäänestyksen suosio on kasvanut viime vuosina ja edellisissä vaaleissa n. 60 % äänioikeutetuista kävi äänestämässä ennakkoon. Ennakköäänestyksen suosion lisääntyminen tarkoittaa sitä, että vaalipäivän äänestäneiden määrä on tasaisesti laskenut. Äänioikeutettujen määrät ovat myös vuosien aikana vähentyneet.

Vaalien järjestämisessä tulee yhtenä keskeisimpänä asiana ottaa huomioon vaalisalaisuuden säilyminen, joka kuitenkin voi vaarantua niissä tilanteissa, kun käsitellään pieniä äänimääriä. Vaalisalaisuuden turvaamiseksi joissain tilanteissa on tarpeen joko laskea äänestysalueen ennakköäännet ja vaalipäivän äännet yhdessä tai yhdistää kyseisen äänestysalueen äännet toiseen äänestysalueeseen.

Äänestysalue on pieni äänestysalue jos

- äänestysalueessa on vähemmän kuin 50 hyväksyttyä vaalikuorta tai
- keskusvaalilautakunta perustellusti arvioi ennen vaalipäivää, että äänestysalueella käy vaalipäivänä vähemmän kuin 50 äänestäjää tai
- keskusvaalilautakunta perustellusti arvioi ennen vaalipäivää, että äänestysalueella käyttää äänioikeuttaan ennakkoon ja vaalipäivänä yhteensä vähemmän kuin 50 äänestäjää tai että vaalisalaisuuden turvaaminen muutoin edellyttää, että äänestysalueen ennakköäännet ja vaalipäivän äännet yhdistetään jonkun toisen tai joidenkin toisten äänestysalueiden äänestyslippujen kanssa.

Kurjenkylän äänestysalue on todettu nykyisen äänestysaluejaon aikana kahdesti pieneksi äänestysalueeksi, jolloin ennakköäänestyksen ja vaalipäivän äännet on laskettu yhdessä vaalipäivänä vaalisalaisuuden turvaamiseksi. Kurjenkylän äänestysalueen tilanteesta on aiempien vaalien yhteydessä keskusteltu keskusvaalilautakunnan kanssa.

Edellä mainittuihin asioihin perustuen äänestysaluejaon muutosta on valmisteltu siten, että Kurjenkylän äänestysalue liitettäisiin kokonaisuudessaan Keskusta pohjoisen äänestysalueeseen. Tulevaisuudessa vaalisalaisuuden turvaamisen vuoksi äänestysalueen yhdistämistä toiseen äänestysalueeseen tulisi harkita viimeistään silloin, kun äänestysmäärät jäävät alle 200.

Äänestysaluejaon muutoksen yhteydessä muutettaisiin myös 001 Keskusta pohjoisen äänestysalueen nimi uuden jaon mukaan kuvaavammaksi 001 Virrat pohjoinen ja samalla muutettaisiin myös 002 Keskusta etelä äänestysalueen nimeksi 002 Virrat etelä. Muiden äänestysalueiden nimet pysyvät ennallaan muuten mutta numerotunniste muuttuu.

Äänestysalueen nimen tulisi olla selkeä ja kuvaava, esim. maantieteelliseen alueeseen viittaava. Äänestysalueen nimenä ei tule käyttää vaalipäivän äänestyspaikan nimeä. Äänestysalueelle voidaan antaa nimi, mikäli kunnassa on enemmän kuin yksi äänestysalue. Kunta, jossa on vain yksi äänestysalue, voi antaa äänestysalueelleen kunnan nimen. Äänestysalueen nimi tulostetaan ilmoituskortille ja sen tulisi olla äänestäjän kannalta mahdollisimman selkeä ja kuvaava. Äänestysalue ja sen nimi on käytössä myös mm. vaalien aluekohtaisten äänten laskennan tulosten julkistamisessa ja äänestysaktiivisuustilastoissa.

Uudet äänestysalueet olisivat seuraavat:

Äänestysalue

- 001 Virrat pohjoinen
- 002 Virrat etelä
- 003 Vaskivesi
- 004 Liedenpohja
- 005 Killinkoski
- 006 Kotala

Äänestysaluejaon muuttamista koskevassa kunnanvaltuuston päätöksessä on ratkaistava myös, mikä kunnan äänestysalueista on käytössä niillä kunnan äänioikeutetuilla, joita ei ole merkitty väestötietojärjestelmässä asuvaksi minkään kiinteistön (rakennuksen ja huoneiston) kohdalle. Vailla vakinaista asuntoa olevien sekä hoito- ym. laitoksissa asuvien kuntalaisten lisäksi tähän ryhmään kuuluu kunnan ns. poissaoleva väestö, eli ulkomailla vakinaisesti asuvat Suomen kansalaiset (ulkosuomalaiset). Tällä hetkellä em. äänioikeutetut ovat kuuluneet äänestysalueeseen 001 Keskusta pohjoinen.

Ohessa taulukko, jossa kuvataan rinnakkain vanha ja uusi äänestysaluejako:

Vanha äänestysalue	Uusi äänestysalue
001 Keskusta pohjoinen	001 Virrat pohjoinen
002 Keskusta etelä	002 Virrat etelä
003 Vaskivesi	003 Vaskivesi
004 Kurjenkylä	001 Virrat pohjoinen
005 Liedenpohja	004 Liedenpohja
006 Killinkoski	005 Killinkoski
007 Kotala	006 Kotala
Vanha erityisryhmien äänestysalue	Uusi erityisryhmien äänestysalue
001 Keskusta pohjoinen	001 Virrat pohjoinen

Oheismateriaalina karttaehdotus uudesta äänestysaluejaosta. Tämän lisäksi jaetaan myös kartta, jossa näkyy vanhojen äänestysalueiden rajat.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Viitanen Henna

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että Virtain kaupungin äänestysaluejakoa muutetaan oheismateriaalina olevan kartan mukaisesti.

Ne henkilöt, joita ei ole väestötietojärjestelmässä merkitty minkään kiinteistön kohdalle, kuuluvat äänestysalueeseen 001 Virrat pohjoinen.

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että äänestysalueet 001 Keskusta Pohjoinen ja 002 Keskusta Etelä yhdistetään yhdeksi äänestysalueeksi, joka nimetään seuraavasti: 001 Virrat. Lisäksi äänestysalue 004 Kurjenkylä liitetään uuteen äänestysalueeseen 001 Virrat. Äänestysaluejako hyväksytään oheismateriaalina olevan kartan mukaisesti.

Vanha äänestysalue

- 001 Keskusta pohjoinen
- 002 Keskusta etelä

Uusi äänestysalue

- 001 Virrat
- 001 Virrat

003 Vaskivesi
004 Kurjenkylä
005 Liedenpohja
006 Killinkoski
007 Kotala

002 Vaskivesi
001 Virrat
003 Liedenpohja
004 Killinkoski
005 Kotala

**Vanha erityisryhmien
äänestysalue**

001 Keskusta pohjoinen

**Uusi erityisryhmien
äänestysalue**

001 Virrat

Ne henkilöt, joita ei ole väestötietojärjestelmässä merkitty minkään kiinteistön kohdalle, kuuluvat 001 Virrat.

Lisäksi kaupunginhallitus edellyttää, että ennen kuin seuraavien vaalien ennakoäänestyspaikoista päätetään, tulee selvittää ennakoäänestyksen mahdollisuus Kurjenkylässä esimerkiksi liikkuvaa äänestyspaikkaa hyödyntäen.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi muutetun ehdotuksen yksimielisesti keskustelun jälkeen.

Lisätietoja

Talousjohtaja, oto. hallintojohtaja Kaisa Jaatinen, puh. 044 715 1221, sähköposti: etunimi.sukunimi@virrat.fi

Jakelu

Valtuusto